

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 céntims.
 Fora de Palma » . . . . . 2 1/2 »
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent a sa flauta.

S' envian es números a domicili, tant a dins Ciutat com a ses Viles, pagant per adelantat a s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta a conte de 16 números.

SOBRANSES Y ROAGONS.

Figuraivos, devòts y benvolguts lectors, una escampadissa de families que havien pegat derrera el Bòn-Jesús per sentirli es sermons, y d'en doy en doy s'eren allunhats un parey d'hòres des seu pòble.

Y veureu qu'ets apòstols se temeren que la major part feyen badays de pura rusca, y amb axò comensaren a parlar de com s'en desferien, sent axí que sòls un allotet duya dins una sanaya cinch pans, per més seïnes de farina d'ordi, y dos pexos que no devien essè molt gròssos.

Jesús, tenguentne llástima, fé sèure demunt s'herba aquella generació que, entre hòmos y dónes è infants passava de cinch mil; benehí aquells pans y companatge, maná qu'heu repartissen entre tots, y contan ets Evangelistes que n'hi va havè a roy y a balquena, y que s'en afartaren a volè.

A n'es que tenim fè no mos maravella gayre aquest miracle, si tenim en conte qu'es Mèstre que'l va fé, obrava amb so podè d'Aquell que cada primavera fa goxá, de cada gra podrit, una mota amb un ramell d'espigues.

Lo que mos admira fentmos cabilá es que, despues d'havè saciat aquell axam de gent, Jesu-Crist manás que replegassin ses sobranses y es roagons.

Ell que de cada escata d'aquells pexos y de cada cròsta d'aquell pa, podia haverne trèt altre vegada la mayna de millions de pietanses, degué trobá que feyen ses porgueres grasses, y volgué que tot se replegás per ensenarnos a aprofitarho tot y a no fé mal bé ni una mica de ses gracies que mos concedeix.

Y es pòble qu'encara no entenía que Déu vengué a la terra per durmos es Pa de vida etèrna, com s'hagué espasada sa talent, per agraïrli es *pan-caritat*, se passá p'es toix nombrarlo Rey.

¡Aquest hem menesté, (degueren dí,) que sia es nòstro Rey, en tal de que mos ñmpliga sa grípia!

Emperò Jesús, que deya qu'es séu

reynat no era d'aquest mon, fugí d'amagat d'ells y vá descomparexe.

Y ara passem es ram per dins ca-nos-tra, lectors que no vos fa agrura aquest assumto.

Cap hòmo, que profés ses doctrines des Catolicisme, duptará de que tot quant tenim, maldement mos ho haguem basquetjat a fòrsa de suhó, es un regalo de la Providencia, y per lo tant si bé es just que mos n'aprofitem, no heu es que heu dexem pèrde pòch ni molt.

Aquell que per sòrt ò per desgracia té possessions y bens materials, enhorabona que los gaudesca cohint des seu producte tot lo necessari per mantenirse, dú es carrech de ca-seua y cumplí amb sos devers des seu estat; emperò que vaja alerta a dexá res en hòrri; perque de tot quant posseheix sòls n'es un administradó, y vendrá dia que n'hi demanarán conte.

Aquell que té més clara intelligència no basta que empr' per ell tot sòl es gran tresó amb a que el Cèl l'ha favorit: es menesté que de tot quant li sòbra en don part y lligítima è n'es curts de gambals que heu necessitin.

Aquell que va abrigat amb ròba nòva y dexa que es ratolins li brodin es vestits que ha arreconat, mentres es seus vesins pobrets mòstran es colsos amb so jach posat, no obra axí com deu havè d'obra un cristiá caritatiu.

—Axò passa sovint y es mal vey, (mos dirá qualcú,) ja se sab que es berenats no conexen es dejuns.—

Es vè: de sa patulèa que, gracies a sa bòna voluntat del Bòn-Jesús, s'omplí sa panxa, no contan que n'hi hagués cap que replegás una llesqueta per dú a n'es malanats que havien romás a dins es pòble, ¡y axò que de roagons y de sobranses n'ompliren dotze còvos grans!

Però, ¡quí es que negará que si de tant en tant, de casa en casa, se replegassin totes ses despuyes y raisses, de còses que se tudan, podrian agombolá moltes necessitats, y espasá sa fam y sa llatzèri a molts de miserables germans nòstros?

Que pensin amb s'exemple que mos doná Cristo Jesus tots aquells a ne qui aquest assumto los ha ferit es viu.

Seria còsa trista que en ple sigle de-nòu, peccassin d'ignorancia.

MOSSEN LLUCH.

LO QU' HAN MESTÉ ES PAGESOS.

I.

No creguen es nòstros lectors qu'a-nam a doná consèys a n'es pagesos sobre es mòdo de muntá partits y sociadats de recreo, de ferse mal uns amb sos altres pujant sa renda de ses possessions, sense conexe es mèdi de ferles produhí més, d'aumentá es *lujo* en sa familia fins a lográ qu'es séus infants, amb so vestí, se confonguen en sos d'es seños, aguantant la mèstre y embolicant deutes fins a dexá sa clau a n'es pañ y fugí.... d'amagat. No farem tal endemesa. ¡No! los ne faltaria altre a n'es pòbres! ¡Llavò si que podrien dí que ja no los mancava més que roña! Solament mos proposam doná a conexe un seño qu'es diu *l'onclo Tòni*, y que si tengués molts de companeros de's seu mòdo de pensá, Mallorca mudaria de rumbo dins pòch temps, perque fugiria molt depressa es desgavell qu'are se passetja per dins ses viles sense que ningú li diga *com va hermano*.

Idò, *l'onclo Tòni* es un seño de casa nòble, germá tercè de s'hereu, té cinquanta anys, es hòmo de bé a carta cabal y, sobre tot, teimerós de Déu. Quant era jove tengué mèstre en casa; y se matriculá a Montission; però no arribá a pendre es batxillé, perque, com tots sabem, a Mallorca es fiys segons de casa rica no necessitan trabayá en cap ofici ni carrera per passarho bé, si no se casan. Axò no vol dí qu'es crien viciosos ò tronerats: n'hi há de ben lletruts que si sortissen en mitx señarian sa retxa amunt. Generalment en arribá a certa edat se cansan de corre, se retiran y no

vòlen més amichs qu' es llibres, y fan molt bé.

Un d'aquests es *l'onclo Tòni* qui después d'havè viatjat per casi tot' Europa y part de ses Amèriques, passa llargues temporades amb sa família a una possessió de la casa. Si 'l voleu veure, sempre qu' haja cumplit amb ses obligacions de tot bon cristià, el trobaréu amable y dispost per escoltarvos. Si ningú el distreu, passa es dia lletgint, fá jòchs a un nebotet, rega es jardí ó se passetja p' es llòch amb s' escopeta, fent y projectant nòves milliores per donà feyna a n' es pòbres y aumentá ses rendes. Si tots imitassen *l'onclo Tòni*, benehiriem aquesta costum de Mallorca y mos riuriem des forastés que la critican.

Un vespre, no fa gaire temps, veureu que va baxá a sa cuyna de l' amo per passá el rato, y com hey havia molts d' anys que no hey era estat, s' en dugué lo que diuen un *asco solemne*, perque va veure y senti còses qu' el disgustaren molt. Tenia rahó. Allá hey havia es misatjes ocupats ordinariament a una possessió de set pareys; es garrigué, s' ogué, es porqué y quatre fiyes de l' amo que duen més vent a n' es front qu' es mestrà y sa tramuntana es dies de tempestat. Primerament aquestes pentinaren ses atlòtes d' es pòble fin que tengueren cabeyes: enamorats, mòdes, balls, per tot passaren s' aclaridó. Es misatjes tregueren es pedassets des batle y des secretari amb mes *salero* que ses dónes quant fan baratillo a n' es marxandos; tayaren sayos y barrets a tots es vesins, amichs y coneguts, y l' Amo y sa Madona reyen a més no porè, fins que tots s' en anaren a dormí, sense sospitá que no havien fet més que mermulá y llevá fames y honres. Es vespre siguent va essé pitjó: passetjaren de cap a cap de cuyna sense respecte es nòm del señó Vicari, y des capellans; disputaren de ses misses, des confessá y d' altres còses, y mentres *l'onclo Tòni* fingia está con-dormit per veure milló la feta, no faltá qu' es porqué (es més jove de tots) sostengués a l' Amo que si es bens estassin repartits, com heu deyan en es *Cassino*, aniria mes bé, perque Déu a tots mos ha fets iguals, y es señós heu desbarataven. S' acabá igualment aquella vetlada, y l' Amo y sa Madona y es misatjes s' en anaren a descansá ben tranquils, ménos *l'onclo Tòni* que no la pogué aclucá en tota sa nit, tan impressionat el dexaren ses desvergones d' es misatjes y sa ximplesa, per no dí picardia de l' Amo de sa possessió qui comportava aquell desorde moral.

—Axò ha mudat molt, deya *l'onclo Tòni*, sense qu' haja millorat un pel. A Mallorca tot se gasta en fum de formatjada: predican sa llibertat a n' es pòble sense recordarli es seus devers, y amb axò no fan més que despujarlo de s' única riquesa que li quedava. ¡Pòbre pòble! ¡Be s' en riuen de tú!

Quant jò era petit, (continuava,) a sa cuyna del Amo se passava el rosari y, después d' havè sopat, es misatjes més discrets divertien se família contant sa vida de Sant Aleix y de Sant Antòni, ó exemples qu' havien apres a l' iglesia. Alguna vegada feyan glòses ó s' entretenian en bromes innocents que mos feyan riure a tots sense fé mal a ningú. Un més ántes de sa festa d' es Patró ja disputaven quin cavall s' en duria es premi en es cos, y un més después encare repetian s' història de ses corregudes com si les haguessen fetes es dia abans. Per sa corema repassavan sa doctrina y se preparavan per aná a pendre billet ab més fervor qu' un seminarista per aná a prende ordres. Quant estaven dins sa llitera, desde es meu cuarto los sentia resá pare-nòstros a l' Angel de la guarda fins que s' adormien. Lon-demá de bon matí s' en tornaven contents y alegres a n' es trabay y en llòch de tení enveja a l' amo ó a n' es señó, aquests los ne porien tení a ells, de sa seva felicitat. Tots trabayaven amb gust per du pá a casseva y avansá qualche cosa per si los sobrevenia una desgracia, ó comprá una caseta ó un bosí de terra; y molts, es més industriosos y de bona conducta, feyan fortuna perque Déu los benehía. Alsant ets uys en el cèl suavisaven ses penalitats de sa vida, perque no hey há consòl com es de sa religió. Sa presència d' un sacerdot los infundia respecte y may passaven per devant l' iglesia sense llevarse es capell y fé reverencia. Are tot heu fan al revés. Miran ses còses santes com una mercaderia y sa Lley de Déu en ménos respecte que ses d' ets hòmos. Antes un contratemps los enfervoria en sa fe, are los du a sa desesperació. ¡Pòbre pòble! ¡No series axí si sabesses distingí es qui 't vòlen bé d' es qui 't vòlen mal!—

Aquestes eran ses reflexions a que *l'onclo Tòni* s' entregá en aquella nit, fins qu' advertí que lo que feya, llamentantse, no servía de profit a n' igú, y ressolgué cercá un medi de moralisá aquella pòbre gent, donantlos a compendre es camí qui los conduhiria a millorá de fortuna y benestá moral y material. ¿Com heu va fé?—Més envant heu veureu.

HONOR JUSEP
de Calandria.

DESCONORT

DE LA MOLT I. N. Y LL. CIUTAT DE PALMA,
QUEXOSA DEL SÉU PERERÓS AJUNTAMENT.

Vòla, vòla, russiñól,
Déu te dó llarga volada;
Ja t' en 'nirás a Madrit
A parlá amb so qui comanda
D' aquest bó d' Ajuntament
Que fa temps que n' estich farta.

Un any fa qu' el tench, ó més,
Y no 'l m' he mirat de cara,
Sino un pich, de descuyt,
Es dia de sa *Colcada*,
Y el vatx veure tant petit,
Que casi no 'l destriava.

A qui hey pòt posá remey
Contali tot lo que 'm passa;
Pàrlali clá, y digali
Que jò no entench aquest batre;

Que de tots aquests señós
Que basquetjan dalt la Sala,
Cap n' hi ha qui 'm vulga bé;
Ja n' estich desenganada:

Que no 'n tayan trós de bó,
Que d' arreglar-me no 'n saben,
Que tot penja y que tot cau,
Que de res se donan ánsia.

Digali que no estich bé,
Que gens bé estich governada,
Y qu' en llòch de compendre 'm,
Encare es clau me rebaten.

Qu' hey tiran a dretes tots,
Tintents, Retjidós y Batle,
Per ferme aná de través,
Com si estás pòch esfondrada.

Digali que ja fa temps
Qu' están en lá, com sa jaya,
Sense tení casi may
Un trist centim dins sa caxa;

Y lo pitjó de tot es
Qu' es meus *Concellers* no saben
O no volen fé doblés,
Fins y tot quant los ne mancan.

Digali qu' ets empedrats
Per are encara s' aguantan
Casi p' es mateix estil
De quant vengué el Rey En Jaume:

Que 's troban sense pagá
Es *Bonos* qu' engirgolaren,
Y qu' es pòbres teneddós
Ténen es cupons qui s' arnan;

Però que, en canvi, han tengut
Sa ditxa, que no es pagada,
De sentí dos ó tres pichs
En es Born tocá sa *Banda*.

Digali que cada nit
Hey ha serenós qui cantan
Las tres y cuarto y... Noviembre,
Perque los deuen tres pagues.

Qu' es fematés, cada punt,
Pegan tals dematinades,
Que sovint tòcan les deù
Y encare es carrés agranan.

Qu' allòure van ets atlòts
Arreu per carrés y plasses,
Y en dia que los cau bé,
Rompen fanals a pedrades.

Que cada punt a ses fonts
Les han d' adobá sa manxa,
Y ó bé ratjan dia y nit,
O ben axutes romanen.

Que ja fa temps qu' es consums
De cada dia mancaban,
Y que com més empleats
Hey posan, manco recaudan.

En rudes, que si va axí,
Si aquest entremés s' allarga,
Hey porán llogá cadires
Y trèurerne codolades.

¡Qui m' hagués hagut de dí,
Pòbre de mí desdixada,
Qu' un dia hagués d' arribá
Qu' hòmos axí 'm governassen!

¡Cap d' ells n' hi ha que m' estimi!
Que per pòch que m' estimassen,
Tots a la una, d' un còp,
Agafarian ses vares,

Y dirian:—«Cavallés,
Aquí va axò, y otro talla,
Ja qu'aquests trajos d'edils
Mos vénen un pòch massa amples.

A ca-nòstra mos n'anam,
Y ja que tots dalt la Sala
Hem duyt es papés bañats,
Perdonad las muchas faltas.»

¡Oh, si axò fos veritat!
¡Oh ditxa tan suspirada!
Cadiretes de vellut,
¡Qui vos vés ben ocupades!
Y mentres tant, ningú's mou....
Passan dies y setmanes....

¡Vòla, vòla, russiñol,
Déu te dó llarga volada!

MIRANÍUS.

ESTISORADES.

¡Més ne digueren à Cristò!

UN SABI.—Vaja, que per bé que diguen, L'IGNORANCIA ja no es lo qu'era, ni de molt. De primeres, valia qualche cosa y poria passá; però lo qu'es are, de cada dia's fa més necha, y ja m'dona tant de gust com un pegat à n'es clotell.

UN SEÑÓ.—¡Tut-tutu-rut! Sempre heu veureu! Idò à mí justament are es quant me comensa agradá. A la fi s'es avesada à posá qualche article sèrio y profitós. De primeres, tot eran vuyts y nous, que tot premut no feya una gota de sustentancia. ¡Are, are es quant comensa à ferí à n'es viu, moralisant es pòble ignorant y diguentli ses veritats!

UN JOVENSA.—Jò à tot axò li pas per demunt, y sols no'u llegend. Lo qu'à mí m'agrada son ses *xeremiades* y es *coverbos*: n'hi ha de bons. Bé, qu'ara ja no dona tanta lleña com primé: ántes m'agradava més, quant atupava s'Ajunlament.

UNA SEÑORA.—¡Jesús, fieta! y à mí m'agrada prou: lo que més llegend son ses poesies, quant son d'aquelles qui s'avènen. Sino que devegades L'IGNORANCIA se trèu unes còses, y fa unes doctories, quant parla d'atlòtes y de casá... Foy! sa méua majó, na Leocadia, ja'u deya s'altre dia....

UN CAPELLÁ.—No, lo qu'es are, L'IGNORANCIA s'es encarrilada bé, desque som dins sa Corema. Esplica s'Evangèli, encara qu'un pòch massa de correguda. Axò d'omplirne just dues columnetes, fa una mica magre. ¡Tres planes n'hi hauria d'havè! Y lleña à n'es protestants: per aquí, per aquí!

UN DESENFENAT.—Jò, si no fos p'es *Porros-fuyes*, no la compraria; però allò m'entretén. Cada dissapte enviý ses solucions; y sinó, ja'u repararèu; jò som un *Punxa engegat*. Tot lo demés, m'en regal; tant m'es si'u pòsan sèrio, com que fassa riure.

UN MISSE JOVE.—¡Vaja un entreteniment! Si al manco s'ocupás de política...

Però, per lo que fa, heu porian dexá aná es seus redactòs, y anarsen à prende es sòl. Bé, ¡y que pòt essè un periòdich mallorquí? Me digueren si hey volia escriure..., y jò per ferlos contents, los vatx enviá un estudi sobre es divòrci: però llavò m'en vatx penedí, y vatx essè à temps à retirarló. Si l'arriban à publicá, me donan un disgust. Posteriorment he sabut qu'heu havian sentit tant que los ho retirás. Are el posaré en castellá, y l'enviaré à n'En Castelar p'el *Globo*.

UN PAGÉS.—Nòltros la rebem per allà à L'IGNORANCIA, y feym qualche riaya; però se coneix que la fan més p'es ciutadans; no parla molt de nòltros.

UN CIUTADÁ.—Y encara n'hi ha de més. Lo qu'havia de fé L'IGNORANCIA era doná *palo* à tot bitxo vivent, mossegá fòrt, y no perdoná à *meco*. Si no'u fa axí, pòt aplegá ses eynes.

UN CAXISTA.—¡Sabs qu'es de bò de dí «jò faria axò, jò faria axò altre!» Are posá ses mans à dins sa pasta y fé pa avengut, ja es altre còsa.

Are comprench perque es, que avuy dematí m'han feta compòndre aquesta fabula. Jò no sabia ahont anava es tir, y are heu vetx ben cla.

S' ASE DUYT Á FIRA.

A sa fira s'en anavan un Padrí y es seu Nét, menant un ase qu'hey volian vendre. Un traginé, d'aquests qu'en tot s'afican, los se mirá y digné:

—¡Oh beneyts! ¿Anau à pèu, just perque s'ase vaja reposat, y l'heu de vendre? ¡Oh beneyts!

—Té rahó, (pensá es Jay;) cualca, Tianet; encamellathí, y no't cansarás.

S'atlòt s'hi posá demunt s'ase, y un tròs més envant, se topáren amb un altre viatgé:

—¿No estás empagahit, grandolás, d'aná ben encamellat demunt s'ase, y qu'es pòbre padrí mentres tant se rebenti y vaja à pèu?

—Aquest té rahó, (digué es Jay;) devalla, Tianet, devalla, y jò m'hi posaré.

Mentres colcava es padrí, en tròban un altre, qui los veu y s'esclama:

—¡Alsa, axò es sa còsa! Se coneix que sab mirá per ell aquest xaruch: ell ben axencat demunt s'ase, y es pòbre atlòt mentrestant ¡que's rompa qualche dit d'es pèu amb una sopegada! bé mos va!

—¡Si que té rahó, (pensá es Jay;) puja, Tianet, puja à ses anques, y colcarem tots dos. Si s'ase's cansa un pòch, que tenga paciència, qui'l compri ja'l tractarà milló.

Vé que's topan amb un altre caminant:

—¡Que tal! Jò n'hi faria colcá quatre, en llòch de dos. Mirau de quin mòdo pantetja es pòbre animal. Se coneix que no deu essè vòstro; sino, l'estoviaríau y el plañeríau un pòch més.

Y pensant es padrí qu'aquest era de tots quatre es qui tenia més rahó, digué aviat:

—Devalla, Tianet, devalla; agafa en *Pumat* per devant, jò l'alsaré de der-rera, y axí l'arribarém à fira reposat, y ningú hey tendrá res que dí.

Axí heu féren; però com varen arribá, y la gent los vé d'aquella manera carregats amb s'ase, se mogué tal lulèa y crits y riayes, que Padrí y Nét dexáren s'ase en banda y per pòch no pegan de cap pe's ses parets.

Amb axò, no res: are que cadascú apliqui el cuento.

GORIET.

XEREMIADES.

A una casa de sa plassa de Sant Francesch hey ha un col·lègi de nines y senoretas.—Fins aquí no hey ha res que dí.—

A sa mateixa plassa de Sant Francesch hey ha un municipal de plantó per no dexá entrá gent à dins es claustre.—Amb axò no hey ha res de mal.—

A sa mateixa plassa de Sant Francesch hey ha un caramull de ruines devant per devant des col·lègi sobre-dit.—Còsa que no té res d'estrany.—

Emperò are vé lo bò: dins l'Palma está prohibit faltá à sa decencia, y, una de dues, ò tots es qui empran aquelles ruines (de devant es col·lègi de jovenetes) per ferhí roys y caramulls, no faltan à sa decencia, ò ses Ordenances municipals son lletra mòrta sobre aquest asunto.

Dedicam aquesta xeremiada à n'es guarda municipal que está de guarda à sa plassa de Sant Francesch.

Y entre tant recomenam à sa senhora mèstre des dit col·lègi, que fassi seure ses nines d'esquena à n'es balcons.

*
**

—Dins Santany ha succehit moltes vegades trobarhi monedes y figures y llumetes molt antigues; ¡llástima que la major part d'aquestes còses s'espargen y se fan malbé!

—Psi!... tateix, ¿de que servexen?

—Serveixen per memòria de l'antiguedat, y ets hòmos lletruts les solen guardá amb molt d'apreici. Es balles haurien de maleveljá á replegarhó tot y ferne un depòsit à sa Casa de la Vila.

—¿Es batles? Ells son es primés que s'en desfan; trèu es conte qu'un d'ells, fá ben pòchs dies, va vendre per no res es seu mul qu'era es mes vey de Santany.

—Huey! entenguemmos: no es lo mateix una còsa *veya* qu'una còsa *antiga*. Jò he vist alsá cases que á l'hòra d'ara ja son veyes, y sé alagues *antiques* d'or y plata que, valdement no s'usu, valen

mes que tots es penjaringoys de tel de seba qu'avuy en dia venen ets argentés.

—¡Ja es de rahó!

* *

Diuen es diaris de Barcelona que per algunes fondes d'aquella ciutat pasturan uns estornells desfressats de capellans, s'assuen en taula entre la concurrència, beneixen sa sopa remugant en llatí y llavò devant tothom s'atepeixen de carn y peix riguentse des preceptes de l'Església.

Per aquí n'hi ha que si los pagassen un dinaret, sols per treure sa panxa de mala ny, en que no més fos una caldera, resarian quatre parenòstros vestits de mòro y tot.

¡Qu'es de bona veritat qu'habit no fa monja, ni mussa canonge!

* *

P'es camí d'Andraitx:

—¡Qu'es ve, Sent Perins, qu'à Cauvià hey hagué un hòmo que se desafià à corre amb una somera?

—Y perdé sa pretensió.

—¡Mirau, qu'es molt estrañy que perdes!

—¡Extrañy? Ni mica.

—¡Per què?

—Perque li mancava una còsa.

—¡Es cabestre, teniu rahó!

COVERBOS.

Veuréu qu'una vegada hey havia un arrendadó qu'à n'es señó li devia setanta lliures, y no tenia d'hon pagarleshi.

Es señó l'estrengué de passos, li digué que volia cobrá sens falta, y que fés estrelles d'allà ahont volgués; qu'ell no volia ni poria teni pus paciència.

S'arrendadó apurat li digué que no més tenia per vendre una mula, y qu'es dia de sa fira la treuria venal; pero que no creya que li bastás per pagarli tot es deute. Es señó impacientat li respongué que's contentava y se donaria per ben pagat y satisfet amb lo que treuria de sa mula.

Quant s'arrendadó va sentí axò, li acudí una idèa.

Arriba es dia de sa fira, y s'en hi du sa mula à vendre; però agafà també es moix, el s'en dugué, y còm va essé à sa fira, posà mula y moix, un devòra s'altre.

A n'es qui li demanavan prèu, los deya:

—De sa mula en vuy vint sòus, y d'es moix setanta lliures; pero no'n vuy vendre un tot sòl, sino tots dos plegats.

Al cap y à la fi, per aquell prèu va fè barrina. Y es señó que li estava pròp, vetllant per cobrá lo que n'hi pagarian

de sa mula, no vá tení més remey que aconortarse amb sos vint sòus. Sino que llavò n'hi ha qui diuen si li posà plet.

¿Qui degué perde?

* *

Un cassadó d'ofici, que no havia agafat res en tot lo dematí, de còp afinà dues llebres ajassades, una tan prop de s'altre, que se tocavan.

Mentres alsava pòch à poquet es gatillo à s'escopeta, deya baix, baix:

—¡Animetes santes, si les mat totes dues amb un pich, n'hi haurà una per vòltros!

Apunta,... tira,... queda una llebra en es siti, y s'altre futx correns.

Y es cassadó signantla amb so dit, s'esclamava:

—¡Animetes santes, aquesta mòrta, aquesta es sa mèua! Aquella malehida que futx correns de quatres... ¡la veys, la veys?... ¡aquella es sa vòstra!

* *

Se confessà un bergantell pagés de qu'havia botat dins un corral, y havia pegat un panxó de pomes. Es confés li donà una part de rosari de penitència.

Quant s'en anava, que ja era sèt ó vuy passés lluny, torna arrera y s'acòsta à n'es confessionari. Es confés trèu es cap y li demana:

—¿Qu'es, que tens?

—Deya, pare, si vosté volia qu'en llòch d'una, en passás dues de parts de rosari; y vuy horabaxa, qu'es diumenje y tench pòques feynes, hey tornaria à pegá un altre panxó.

* *

Li demanavan à un estudiant de Geografia:

—¿Com deu essé qu'es sòl cada dia surt per Llevant?

—¿Y axò no sabs? (responia:) axò es que cada vespre torna arrera, y aprofita ses hores de fosca perque ningú el veja passà.

* *

Un señó adesava es calaxos d'es séu escriptori, y tirava dins s'escaufa-panxes una partida de cartes veyes.

Amb axò entra es criat, y còm heu veu, li diu:

—Señó, si tan mateix les ha de cremá totes, ¿m'en voldria doná unes quantes, voce-mercè?

—¿Y que les has de fè?

—Foy! jo ley diré. Es que mumare, còm vatx vení à está à Ciutat, no'm comenà altra còsa sino que desyare n'hi enviás qualcuna de carta. Per axò es que deya: si tan mateix les ha de cremá...

—Gès, (digué es señó molt sèrio, donantni una grapada:) enviales à ta mare, pero llavò les me tornarás, perque son cartes importants, y no vuy que ningú s'en enter de lo que diuen.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLÍFICH.—Sèt senayes, catorse anes.

SEMBLANSES.—1. En que té dents.

2. En que té antenes.

3. En que té mèstra.

4. En que no menja carn.

QUADRAT.....

C A D A F

A M I G A

D I B U X

A G U L L A

F A X A T

FUGA.....—Còm fonch mòrt cridaren credo.

CAVILACIÓ.....—Cascavell.

ENDEVINAYA.—Adam.

LES HAN ENDEVINADES:

Totes:—Un Farinè, Un Escolà, Un Balladé, Un Sardiné festetjadís, Un Llòro, Un Ofetol, sense empleo, A. C. I. T., Un Mericano, Un Signor Russo, Sargent, Agueda, Tres Torrapipes, Quatruys, B. y Vidriereta.

Vuyt:—Madò Xeuha, Un Apuntaladó, Un Indioté, Meleca y Un Punxa enegat.

Sèt:—P. Llerotram, Un Lletterné y Pere Pícarol.

Cinch:—Poljga, Maldánima, Mitjánima, Xerrayna, M. Olecrab y Lau Tibleriste.

Quatre:—Llonguet adormit, Un Andratxol y Pastes-agres.

Y dues no més:—Mèstre Birris.

GEROGLÍFICH.

UN PUNXA ENEGAT.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla es Castell de Bellver à uns calsons amb bufes?

2. ¿Y la mar à la Sanch?

3. ¿Y es bròu de s'òlla à una xerxa?

4. ¿Y un paraygo à un estel?

UN INDIOTÉ.

PROBLEMA.

Un hòmo té 20 sòus, y amb ells ha de comprar 20 animals, ni més ni pus, entre coloms, cadarneres y gorrións: cada colom val 2 sòus; cada cadarnera 1 sòu, y cada gorrió 1 doblé. ¿Quants ne comprará de cada casta, perque li venga conte just?

TITIU TEULADA.

ENDEVINAYA.

Masele en el mon vatx vení

Y femella som tornada;

Y som tan desgraciada

Que còm vatx espellissada,

Més s'acabussan à mí.

X.

(Ses solucions dissapte qui vé si som vus.)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

X. CALAFAT: Sentirem no complaurel insertant sa carta que mos envia: però s'assunto en cert módo ja estava tractat, y comensava à essé estentis.—J. MANTÍ: Sa séua poesia per massa bona y delicada no estaria en caràcte: la compari amb ses publicades, y veurá còm es axí.—VALDEMOSSÍ: Rebrém amb gust lo que mos enviy; però procuri qu'es problemas no sien tan llarchis còm es derré que mos ha enviat.—CO-NIET DE GUIX: Farém lo possible per darli gust.

6 MARS DE 1880.

Estampa den Pere J. Gelabert.